

Urban Forell

Det är inte lätt att vara son till en känd och beundrad far, som man ser upp till och som man gärna vill leva upp till. Urbans far var den i vida kretsar i Sverige, Tyskland och England kände kyrkoherde och teologie doktor Birger Forell, känd och beundrad och hedrad för sitt engagerade och oegennyttiga arbete i efterkrigsåren i England och Tyskland. Framför allt är det väl Birger Forells kamp för att hjälpa östflyktingarna och uppbyggandet av flyktinglägret Espelkamp i Tyskland, som är mest välkända. Espelkamp har nu vuxit upp till en blomstrande industristad med över 30,000 invånare och vördar på olika sätt Birger Forells minne.

Barndomen

Urban föddes 1930 i Berlin, där fadern var legationspastor och kyrkoherde i den svenska Victoriaförsamlingen. Församlingen rådde, på den tiden, över ett stort område med en stor kyrko- och församlingsbyggnad som förstördes under kriget. Den innehöll också en prästgård, där Urban växte upp. Där fanns också en svensk folkskola, där barn

till svenskar i Berlin blev undervisade av två svenska lärarinnor. När Urban 1936 började där, var det ca. 20 svenska barn i olika åldrar i skolan. Barnen blev undervisade på samma sätt som i gamla dagar i Sverige, då flera klasser samtidigt fick undervisning i samma lokal. Urban har många glada minnen från sina år i skolan. Olympiaden 1936 var en stor upplevelse. Då kom det många svenska idrottsmän och andra intressanta svenskar på besök i kyrkan och i dess stora park. En annan upplevelse, som gjorde stort intryck på Urban, var då Lindströms "Ett spel om en väg, som Himla bär" blev uppfört i församlingens park vid midsommaren 1942. Och Urban fick knutet en livslång vänskap med en jämnårig svensk pojke, son till en svensk sångare. Sång och i synnerhet liturgi fascinerade Urban, och han satt ibland i dörrspringan in till kyrkan och lyssnade på sin far. Men de glada dagarna tog slut, när kriget bröt ut 1939 och var orsak till att Urbans barndom blev så omtumlad och att han fick byta skola så ofta. Först fick Urban

resa upp till sin moster Stina i Bispgården i Jämtland och gick i skolan där 1939 fram till mars 1940. Då kom Urban tillbaka till Berlin, men det var allt för oroligt att låta barnen bliva där, och sju elever och en lärarinna blev evakuerade till ett värdshus utanför Berlin. I skolan i Berlin gjorde Urban sina första erfarenheter av politik och lärde sig att vara diplomat. Några av barnen kom från tysk-svenska äktenskap och var tydligt påverkade av nazismen. Om någon frågade Urban var han var född, svarade han: "Min mor är född i Jämtland". Han ville inte

tala om att han var född i Tyskland. Kriget och oroligheterna fortsatte, och Urban flyttade hösten 1941 till ett internat i Sigtuna, där han blev till sommaren 1942, då fadern blivit utnämnd till kyrkoherde i Caroli församling i Borås. I augusti flyttade familjen från Berlin till Borås. Urban kunde då börja i skolan i Borås, där han blev i sex år och 1948 slutade som student.

Gymnasietiden

Gymnasietiden betydde mycket för Urbans utveckling. Han blev ordförande i Kristliga Gymnasieföreningen, som först för-

de en tynande tillvaro med endast tre medlemmar. Genom ett intensivt och motsträvt arbete lyckades det emellertid Urban att uppärbeta föreningen så att den, när Urban slutade som ordförande strax innan studentexamen, hade vuxit till en levande och aktiv förening med trettio medlemmar. Detta styrkte Urbans självkänsla och han lärde sig att framträda och säga sin mening. Under gymnasietiden var Urban mycket överlämnad till sig själv. Fadern var oftast ute på resor p.g.a. sitt arbete med flyktingarna i Tyskland och krigsfångarna i England, och ibland följde mor Calise med sin man på resorna.

Urbans vidare utbildning

Urban var bara 17 år, då han blev student och var för ung för att inkallas till det militära, och kom därför ett år som extra student till Oxford, där han studerade filosofi och psykologi. Studierna fortsatte därefter tre terminer på Göteborgs Högskola, där Urban tog teologisk-filosofisk examen i grekiska, hebreiska och filosofi. Så blev det då äntligen 1951-1954 Uppsala universitet, där Urban tog sin teol.kand. Under studierna bodde Urban på Norrbyssa Studenthemmet, där det bodde många färgstarka, högkyrkliga personligheter. Det gick många roliga historier om de teologie studerandes bedrifter och våldsamma diskussioner. En bekant sa att "man borde kanske börja läsa teologi för att få sig ett gott skratt". De studerande, som bodde och åt på hemmet, kallades "hemiter" och de som bara kom och åt i matsalen, kallades "hemäter".

Efter att ha gjort sin mili-

tärtjänst i Skövde vid sjukvårdsavdelningen, fortsatte Urban sina studier 1956 vid Lunds universitet, där han studerade etik och religionsfilosofi, det sista ett ämne, som inte hade någon egen professur i Uppsala. 1972 blev Urban professor i etik och religionsfilosofi vid Köpenhamns universitet, men bodde kvar ett halvt år i Lund som pendlare, innan han fick ägerlägenhet i Köpenhamn.

Urban och musiken

Urbans största intresse vid sidan om sin professorgärning är musik, och då – endast klassisk musik. Musikintresset började väl redan vid 14 års ålder på allvar, men han hade (motvilligt!) börjat lära sig spela piano vid 7 års ålder. Till att börja med gick det rätt trögt, men blev senare bättre. Urban kan sitta i timmar hemma och njuta av god musik och går också på konserter. Urban har tidigare haft en

imponerande skivsamling, men nu är det bara CD-er som gäller.

Urban har också i yngre dagar varit en duktig bassångare. Under tiden Urban tog sin doktorsgrad och var docent i Lund var han medlem av Lunds Domkyrkas Oratoriekör. Kören gav två konserter i terminen, stora verk t.ex. Handels Messias och Bachs h-mollmessa och passioner.

Som en naturligt följd av Urbans många upplevelser under kriget i Tyskland är ett annat av Urbans intressen Tredje Riket och Andra Världskriget, och Urban ser gärna autentiska filmer från kriget.

Onsala

Och så är det stugan i Onsala, som pappa köpte 1943. Urban älskar att vara där och åker upp så ofta han kan. Kanske inte så mycket för att säga ved, klippa gräs och tömma ut vattnet på hösten, som för

att sitta och läsa i lugn och ro i den atmosfär, som fortfarande finns kvar efter Urbans föräldrar, i gröna och friska omgivningar och få besök av gamla vänner från både Sverige och Tyskland.

Mor Calise

Urban var starkt knuten till sin mor. Han säger själv att han var ett "tröstebarn". 1927 miste nämligen föräldrarna, samma år, kort efter varandra, två sönder. Sven var fem år gammal och en gosse på ett halvt år. Det var ett hårt slag för föräldrarna. Mamman var ensam hemma då det hände, och pappan var på resa i Indien. Urban är också därför mån om att hålla kontakt med sin mors släkt, som fortfarande till största delen bor i Jämtland, dit Urban gärna reser för att vara med om de stora släktmötena vart tredje år.

Mamma Calise var född Strindberg, en avlägsen släkting till August Strindberg.

"Birger Forell-Stiftung"

I Tyskland arbetar sedan många år en organisation i Birger Forells anda. Det är "Birger Forell-Stiftung", i vars styrelse Urban är medlem. Stiftelsens främsta uppgift är att genom gåvor och penninglån hjälpa tyskar, som flytt från det tidigare Östtyskland, Polen, Ryssland och Rumänien. På det sättet är Urban med till att vidarföra sin fars arbete. Tyvärr måste emellertid stiftelsen nedläggas år 2000 på grund av brist på pengar.

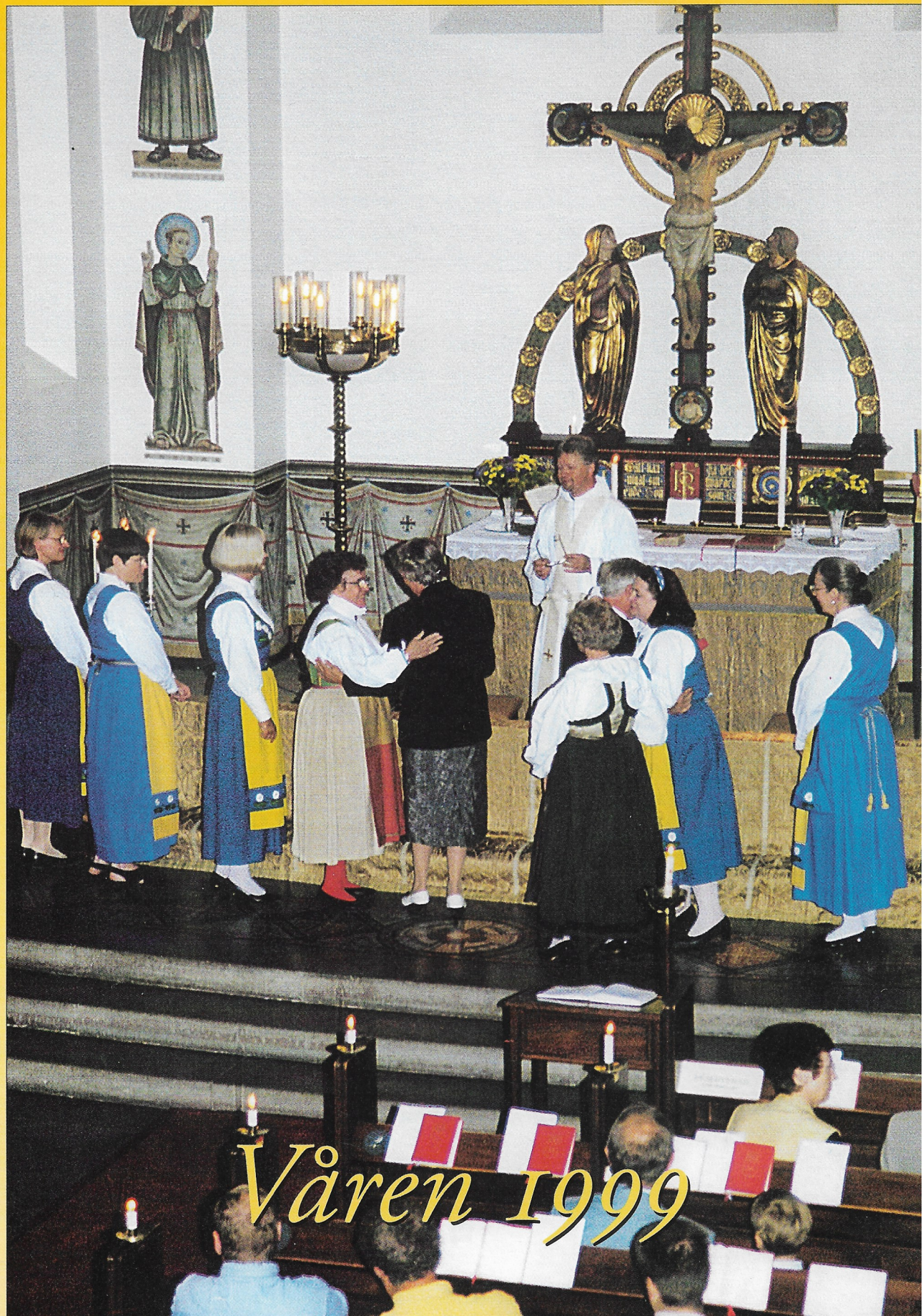
Från vår kyrka känner vi Urban som tidigare kyrkorådsmedlem, som kyrkvärd, som ledare av Bellmanklubben och sist men inte minst som flitig kyrkobesökare, en man som utstrålar en innerlig kristen fromhet.

Ann-Mari

Svenska Kyrkan i Köpenhamn

Gustafskyrkan

Årgang 13
Nr. 49
Januari 1999

Våren 1999